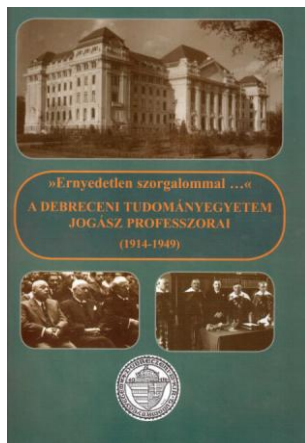

»Ernyedetlen szorgalommal«
A Debreceni Tudományegyetem jogász professzorai (1914-1949).
 Historia Facultatis Iuridicae IV.
 Szerkesztette: P. Szabó Béla
 Kiadta a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara,
 Debrecen, 2014. 688 lap

Egyetemünkön száz esztendeje, 1914 októberében, az első világháború kitörése után néhány hónappal kezdődött meg az oktatás. A feltételek és a körülmények távolról sem voltak ideálisak, az alapításkor megalakuló három karon, a Jog- és Államtudományi, a Bölcsészlet-Nyelv- és Történettudományi, valamint a Református Hittudományi Karon saját egyetemi épület hiányában a Református Kollégium által rendelkezésre bocsátott termekben és különböző bérelt helyiségekben indult el az ifjabb nemzedékek egyetemi képzése.

A Jog- és Államtudományi Kar, mint az egyetem legősibb karainak egyike, a kiköltöző Református Gimnázium hat tantermét kapta meg, majd egy évvel később a

Bernolák Nándor rektor által bérelt Csanak-házban lévő tizenkét helyiségen a bölcsészettudományi karral osztozott. A jogi kar alapító professzorai közül hatot a Református Kollégium jogakadémiájáról vett át az egyetem, így kapott katedrát Jászi Viktor, Teghze Gyula, Szentpéteri Kun Béla, Tóth Lajos, Kovács Gábor és Bacsó Jenő. A másik hat tanszékre új professzorokat neveztek ki, így került Debrecenbe a már említett Bernolák Nándoron kívül Illyefalvi Vitéz Géza, Kiss Géza, Márfy Ede, Martonffy Marcel és Iványi Béla. A későbbiek során is olyan nagy formátumú jogász professzorok oktattak Debrecenben, mint Haendel Vilmos, Barabási Kun József, Kovács Andor, Baranyai Béla, Nizsalovszky Endre, Szádeczky-Kardoss Tibor, Flachbarth Ernő, vagy Szontagh Vilmos, hogy csak a legfontosabbakat említsük. Mind-mind az 1949-ig terjedő időszak meghatározó tudósai voltak. A karon folyó munka megindulásának századik évfordulóján napvilágot látott kötet, melynek apropóján e sorok íródnak, a fent említett professzorok mindegyikére külön figyelmet fordít.

Mint arra a könyv címe is egyértelműen utal, a középpontban ez alkalommal nem annyira a tudo-

mányegyetemi kar, sokkal inkább a feledhetetlen emlékü professzorok, a fakultás legjelentősebb tanáregyéniségei állnak. A közel hétszáz oldalas, húsz szerző által írt, harminc professzori életrajzot tartalmazó gyűjteményes kötet nem előzmény nélküli. Az ezredfordulót követően, a kar és az egyetem születésének századik évfordulójához közeledve, 2002-ben, 2004-ben és 2006-ban is megjelent egy-egy kisebb terjedelmű kiadvány, mely kifejezetten az egykor a jogi karon oktató professzorok és magántanárok működését, tudományos pályáját igyekezett bemutatni. Mint azt jelen kötet előszavában is olvashatjuk, ez a munka nem volt teljes, mivel fontos tanáregyéniségek maradtak ki belőle és az egyre élénkebb egyetemtörténeti kutatásoknak köszönhetően azóta sok tekintetben gyarapodtak is ismereteink.

A teljesség igénye nélkül, csak hogy néhány fontos munkát említsünk, az egyetem történetével kapcsolatban 2010-ben indult útjára a *Gerundium. Egyetemtörténeti Közlemények*, mely a legfontosabb tudományos folyóiratnak tekinthető a témában, továbbá 2012-ben látott napvilágot *A Debreceni Egyetem története 1912–2012* című, Orosz István és Ifj. Barta János által szerkesztett gyűjteményes kötet. A Jog- és Államtudományi Kar történetéről 2007-ben jelent meg Hollósi Gábor adatgazdag munkája (*A debreceni Jog- és Államtudományi Kar története 1914–1949*), valamint 2011-ben a jelen kötetet is szerkesztő, több professzori életrajzot önállóan vagy társszerzőként író P. Szabó Béla tollából a *Tanulságos évtizedek. A Debreceni Tudományegye-*

tem Jog- és Államtudományi Kara 1914–1949 című, kisebb terjedelmű kiadvány.

A kutatások előrehaladtak, az ismeretek bővültek, s így a kar tekintélyes professzorainak az élete, munkássága és tudományos portréja is mind teljesebben bontakozott ki a kutatók előtt. A kar születésének századik évfordulóján megjelent »Ernyedetlen szorgalommal« *A Debreceni Tudományegyetem jogász professzorai (1914–1949)* című gyűjteményes kötet a fent említett történeti munkák sorába illeszkedik, harminc jogászprofesszor életrajzával egészíti ki azokat. A különböző életutak, a professzori egyéniségek és tanári habitusok különbözőségei mellett a szerzői megközelítések eltérései is tetten érhetőek a kötetben, mindez azonban semmit sem von le a munka értékéből.

Az olvasó rendkívül alapos és adatokban gazdag tanulmányokat olvashat, melyekből páratlan részletességgel bontakoznak ki a debreceni jogászképzés 1949-es szüneteltetése előtti időszak legnagyobb tanáregyéniségeinek életútjai. A könyvet haszonnal forgathatja a téma iránt érdeklődő szélesebb nagyközönség, de fontos támaszként szolgálhat az egyetem vagy a kar történetével foglalkozó kutatók számára is. A karon folyó oktatás megindulásának centenáriumán kiadott életrajzgyűjteményt tehát nyugodt szívvel ajánlhatjuk minden olvasó számára, abban a reményben, hogy a debreceni jogászképzés a következő száz évben sem feledkezik meg példamutató elődeiről.

Király Sándor